N°. 49.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 17 JUNIJ.

BEKENDMAKING.

De STAATSRAAD, BURGEMEESTER der Gemeente *BREDA*, gelet op de Wet van den 6den Maart 1852, (*Staatsblad n°. 47*), tot regeling der Jagt en Visscherij, alsmede op het des betrekkelijk besluit van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie, van den 3den Junij daaraanvolgende, A., N°. 23.

Brengt bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de blanco verzoekschriften tot het erlangen van Jagt- en Vischacten, alsmede van kostelooze vergunningen tot uitoefening der Visscherij, ter Secretarie dezer Gemeente, voor een ieder verkrijgbaar zijn. — Met informatie dat de Vischacten en vergunningen *ten spoedigste* behooren te worden aangevraagd, ten einde deze acten tijdig kunnen worden uitgereikt.

Breda, den 14. Junij 1852.

STORM.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *BREDA*, gelet op het Koninklijk besluit van 1 Augustus 1831, N°. 72, waarbij is bepaald, dat de dankdag of Godsdienstige viering der overwinning van Waterloo, voortaan altijd op den 3den Zondag der maand Junij zal plaats hebben; en willende de plegtige viering van dien dag, alsnu invallende op den 20sten Junij aanstaande, helpen bevorderen en verzekeren.

Herinneren bij deze allen en een iegelijk aan de bepalingen der Wet van den 1 Maart 1815, (*Staatsblad n°. 21*), omtrent de viering der Zondagen, tevens ten einde op de daarbij vermeldt strafbepalingen te attenderen.

Breda, den 14. Junij 1852.

STORM,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den Junij.

In de zitting van het Wetgevend Ligchaam van Zaturdag zijn van regeringswege zes wets-ontwerpen ingekomen. Het eerste strekt om de [illegible] veer een vijfde [illegible] Het tweede verhoogt de belasting [illegible] Het derde strekt om op papier, uitgezonderd gravures, [illegible] platen, landkaarten en speelkaarten, eene vrij zware belasting te leggen. Het vierde belast de rijtuigen van weelde. Het vijfde legt op paarden van weelde eene belasting van fr. 10 tot fr. 60 per stuk. Het zesde eindelijk belast elken hond met fr. 5, uitgezonderd de herders- en de blindemans-honden.

De voorzitter van het Wetgevend Ligchaam stelde voor, deze wetsontwerpen aan de commissie tot voorbereidend onderzoek der staatsbegrooting te verzenden, dewijl zij door de regering als een eenvoudig aanhangsel op de begrooting der middelen waren voorgedragen. De vergadering heeft echter geoordeeld, dat nieuwe belastingen een afzonderlijk onderzoek vereischten, en met vrij groote meerderheid besloten eene bijzondere commissie tot onderzoek der zes ontwerpen te benoemen.

In de zitting van het Wetgevend Ligchaam van den 11den dezer is een wets-ontwerp ingediend, waarbij eene jaarlijksche som van fr. 300,000 wordt aangewezen om aan de beambten die, tijdens den val der Julijmonarchie, bij de administratie van het inkomen der kroon (of de civile lijst) aangesteld waren, eene levenslange jaarlijksche uitkeering ter vergoeding hunner verloren ambtsinkomsten te verleenen. In de toelichtende memorie wordt betoogd, dat die beambten volgens de letter eener wet van 1832 geene aanspraak hebben op eenige uitkeering van de schatkist; dat zij echter, hoewel niet in onmiddellijke dienst van den Staat, den Staat diensten hebben bewezen in het beheer en de bewaring der door den Staat teruggenomen kroongoederen: dat het dus billijk, en tevens ter uitwissching van alle smartelijke sporen van staatsberoeringen wenschelijk is, die beambten eenigermate schadeloos te stellen, in navolging van hetgeen in de laatste zestig jaren reeds drie malen bij de opheffing eener civile lijst is geschied.

— Door ongesteldheid van den heer *Cornudet* is de Staatsraad verhinderd geworden zich Zaturdag met het vraagstuk van competentie betrekkelijk de goederen der familie Orleans bezig te houden. Te dien aanzien zijn alhier vele tegenstrijdige berigten in omloop.

De staatsraad heeft zich gisteren verklaard nopens de amendementen door de commissie van het budget voor 1853 voorgesteld. De raad heeft zich gehouden aan het gevoelen der ministers, waarvan sommige zeer verstoord waren over de vorderingen van de zijde der commissie gedaan. De amendementen in eene staatkundige strekking zijn geheel en al verworpen, en alleen eenige onbeduidende reductiën, bijv. eene vermindering van de credieten ten behoeve der stoeterijen, toegestaan. De ministers *Persigny* en *de St. Arnaud* hebben beiden het woord gevoerd; de eerste heeft inzonderheid geklaagd over den slechten geest die bestond in den boezem der commissie van het budget, en welke niet was die van de meerderheid der wetgevende vergadering. De laatste heeft zich met kracht verzet tegen de voorgestelde reductie van 30000 man op het effectief des legers. — Men twijfelt er niet aan, of het wetgevend ligchaam zal nu verder in de zaak berusten en zich onderwerpen.

— Bij een dekreet van den Prins-Voorz., van den 9 dezer, wordt eene reorganisatie van den admiraliteitsraad vastgesteld, welke inzonderheid strekt, om deszelfs gezag in te korten en aan den minister van marine den invloed te hergeven, dien de wetgevende vergadering in 1848 en 1850 op den raad heeft overgedragen.

— De regering heeft verklaard, het openlijk rondgaan van processiën op den Sacramentsdag te willen toestaan, onder voorbehoud, dat daarop uitzonderingen zullen kunnen gemaakt worden, wanneer er vrees mogt bestaan voor verstoring der openbare rust. Te Ryssel had daarom de maire de vergunning hiertoe geweigerd. De prefect, daarentegen, had er vrijheid toe verleend. De weigering van den maire is eerst door de regering gehandhaafd, daarna heeft zij toegegeven. Ook uit Rouaan, Mancy en Limoges wordt berigt, dat de processien dien dag de openbare straten zouden doortrekken. Dit was sedert 1830 door het gouvernement, krachtens het concordaat met den H. Stoel, steeds verboden geworden.

— De berigten uit Rijssel en andere plaatsen, waar de processie op den H. Sacramentsdag voor het eerst weder uit de kerkgebouwen een' openbaren omgang heeft gedaan, luiden, dat deze overal ongestoord is afgeloopen. Albier te Parijs heeft men echter nog niet al de vrijheid gegeven die vóór 1830 bestond, daar de processiën in de onmiddellijke nabijheid der kerkgebouwen en, waar geene omheinde opene ruimte in de nabijheid was, binnen de kerken zijn gebleven.

— *La Patrie* zegt dat de minister van binnenlandsche zaken een besluit genomen heeft, waarbij aan de uitgeweken Polen de hun tot heden verleende subsidiën worden ingetrokken. Met het geven van dien onderstand had Frankrijk in de eerste behoeften dier ongelukkigen willen voorzien; na vijf en twintig jaren mogt die edelmoedigheid wel ophouden, tenzij in enkele buitengewone gevallen.

— De generaal *Changarnier* weigert, de te zijnen behoeve geopende inschrijving, waarop reeds voor 300,000 francs geteekend was, te aanvaarden. Hij wil zijn eenig eigendom, dat hij een paar jaar geleden voor ongeveer 200,000 francs gekocht heeft, echter verkoopen. Men verzekert, dat de Generaal meer en meer legitimist wordt.

— Aan de correspondenten der Engelsche dagbladen is van wege de Fransche Regering medegedeeld, dat zij niet alleen verantwoordelijk worden gesteld voor de brieven uit Parijs in de Engelsche bladen voorkomende, maar ook voor de hoofdartikelen in die bladen vervat, wanneer die kwetsend voor het Hoofd der Fransche Republiek zijn.

— Onlangs is gemeld dat de bisschop van Orleans eene openlijke verklaring heeft uitgevaardigd tegen degenen, die de studie der oude Grieksche en Romeinsche schrijvers nadeelig voor de christelijke vorming van jongelieden en inzonderheid van aanstaande geestelijken achten. Deze verklaring door het bekende ultramontaansche dagblad *l'Univers* en andere kerkelijke dagbladen bestreden zijnde, heeft de genoemde bisschop aan al zijne onderhoorigen verboden *l'Univers* te lezen, daarbij protesterende tegen » de vermetelheid van zekere godsdienstige dagbladen, die strekt om in de Katholieke kerk een met hare regelen gansch strijdig gezag van leeken of ouderlingen te vestigen."

De geschillen tusschen de leden der geestelijkheid in Frankrijk, betrekkelijk de studie der Heidensche schrijvers, is daar mede echter geëindigd. Na den kardinaal-aartsbisschop van Reims, heeft thans ook de heer *Parisis*, bisschop van Langres, zich in den strijd gemengd en zich ingelijks ter verdediger van de *Univers* gesteld. Men begrijpt ligtelijk hoe verre deze strijd tusschen de leden der hooge geestelijkheid in Frankrijk, over de leerstelling van de *Univers* kan voeren.

— Er is thans een aanvang gemaakt met den verkoop der meubelen, enz., van den heer *Victor Hugo*. De boeken, schilderijen en teekeningen en een groot aantal, sedert twintig jaren verzamelde zeldzaamheden van dien beroemden schrijver hebben vele koopers gevonden bij de in grooten getale opgekomen menigte. De voorwerpen, welke zich in het schrijfvertrek van den heer *Victor Hugo* bevonden, zijn vooral tot hoogen prijs aangekocht. Ook zijne meubelen, enz., het meerendeel der voorwerpen van kunst en zeldzaamheden, met zoo veel zorg en kennis door hem verzameld zullen verkocht worden.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 70,20; 4½ pCt. 100,60; Rom. Leening 95.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Junij.

Te Kopenhagen zijn twee koninklijke besluiten van den [illegible] dezer bekend gemaakt, waarbij de gedurende den opstand in de Hertogdommen Sleeswijk en Holstein door de onderscheiden onwettige regeringen, onder den naam van staatsleeningen — vrijwillige of gedwongene — aangegane schulden, niet erkend, en alle aanspraak op de staatskas ten dien zake aan de houders van aandeelen dier leeningen ontzegd wordt." De hier bedoelde leeningen zijn de gedwongene van 1849 en 1850, de vrijwillige binnenlandsche van 1850, de vrijwillige buitenlandsche van 1850 en de gedwongen heffing van 1850 op de bezittingen en inkomsten, tot een gezamenlijk bedrag van 11,888,129 Mk. Ct.

Volgens berigten uit Kiel zijn acht hoogleeraren der hoogeschool, wegens hunne gedragingen gedurende den opstand der Hertogdommen, door de

Deensche regering uit hunne betrekkingen ontslagen geworden. De officiële tijding daarvan was den 11den te Kiel ontvangen.

— Omtrent de voorgenomen reis des Konings van Pruissen naar de Rijnprovincie meent men met zekerheid te weten, dat Z. M. den 20 dezer Berlijn verlaat, den 22sten te Bruhl en den 23sten te Coblenz aankomt, den volgenden dag van daar over Simmern naar Trier reist en den 27sten te Coblenz terugkeert. Den 28sten wordt het bezoek der Keizerin van Rusland op Stolzenfels verwacht en den 29sten keert de Koning naar Berlijn weder. Men spreekt ook van een bezoek des Russischen Keizers, die gelijktijdig met de Keizerin op Stolzenfels zou aankomen.

— Den 7 deze kwam de Prins van Pruissen te Schlangenbad aan, maar reisde twee dagen later naar Weimar verder, om zijne Gemalin af te halen en met deze naar eerstgenoemde plaats terug te keeren, waar de Hertog en Hertogin van Nassau den 7 dezer een bezoek bij de Keizerin van Rusland aflegden.

— De Keizer van Oostenrijk is te Pesth door de geestelijke en burgerlijke overheden met groote plegtigheid ontvangen, en heeft zich onmiddellijk naar de Slotkerk begeven, in welke door den landprimaat het *te Deum* is gezongen. Na de inspectie van al de troepen der bezetting, is Z. M. in een open rijtuig uitgereden, ten einde, onder een' ontzettenden toevloed van nieuwsgierigen, de illuminatie te bezigtigen. Achter dit rijtuig volgden ten minsten nog 300 andere rijtuigen. — De stedelijke regering heeft buiten de stad een volksfeest gegeven, waaraan Z. M. almede heeft deel genomen.

— Het schijnt nu beslist te zijn, dat de kern van het aanstaande Pauselijke leger zal bestaan uit twee regementen Zwitsers, elk van 3000 man, voor welke de manschap reeds in Zwitserland, voornamelijk in de kleine kantons, wordt aangeworven,

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Junij.

Wederom heeft een zware brand in deze hoofdstad gewoed. Hij ontstond eergisteren namiddag in de magazijnen der heeren boekdrukkers *William Clowes en Co.*, en vernielde binnen korten tijd het grootste gedeelte dier gebouwen, in welke zich, behalve tusschen de twintig- en dertigduizend riemen wit drukpapier, een aantal gedrukte werken, waaronder eenige zeer kostbare, bevond. Men begroot de schade op honderdduizend ponden sterling. De firma is nogtans in staat hare zaken voort te zetten.

— De Hudsonsbaai-maatschappij is voornemens eene nieuwe expeditie onder de bevelen van dr. *J. Rae*, naar de noordkust van Amerika af te zenden, om de wetenschappelijke onderzoekingen, vroeger in die streken gedaan, voort te zetten en het opsporen van sir *J. Franklin* en zijne togtgenooten daarmede in verband te brengen.

— De tijdingen uit New-York van den 29sten Mei jl. houden in, dat de Senaat der Vereenigde Staten een wetsontwerp aangenomen had, waardoor de regering in staat gesteld werd het vaarwater in de uitmonding van de Missisippi te verdiepen. Ook was een wetsontwerp in de beide huizen van het Congres doorgegaan, waarbij de regering gemagtigd werd, in Missouri 2,000,000 akkers staatsland af te staan aan eene particuliere maatschappij, die zich verbinden wilde aldaar een spoorweg aan te leggen.

Volgens de jongste te New-York ontvangen berigten uit Buenos-Ayros, verkeerde dat land over het algemeen in een rustigen en voldoenden toestand, terwijl zich verschijnselen voordeden waaruit bleek dat de door oorlog en wanorde zoolang gestremde hulpbronnen der Plata-landen haren rijkdom reeds begonnen te ontwikkelen.

— Onder de passagiers, met de stoomboot *Atlantic* uit Noord-Amerika naar Liverpool overgebragt, waren de beroemde Zweedsche zangeres *Jenny Lind*, en haar echtgenoot, de heer *Goldsmith*. — De heer *T. F. Meagher*, die, wegens zijne deelneming aan de door *Smith O'Brien* en anderen in Ierland verwekte troebelen, naar van Diemens Land verbannen was, heeft, aan boord van een walvischvaarder, van daar weten te ontsnappen en is te New-York gearriveerd. — *Kossuth* was te Buffalo. — Te Savannah heeft een zware brand groote verwoesting aangerigt, en op de Missisipi zijn twee stoombooten verbrand, de waarde van wier ladingen op ongeveer 150,000 dollars geschat wordt.

— Per telegraaf kent men den hoofdinhoud der berigten welke de Overlandmail overbrengt en die van Bombay tot 12 Mei loopen. In den nacht van 14 April beproefden de Birmans Martaban te heroveren, maar werden met verlies teruggeslagen. Omtrent de verdere bewegingen der expeditie of die des vijands in de omstreken van Rangoon was niets naders bekend. Het gerucht zeide dat in Ava eene omwenteling was uitgebroken, maar dit vereischte grootelijks nadere bevestiging. In de bezittingen van den Nizam en Aoud bleef groote wanorde heerschen. Sir *C. Campbell* was den 5den met eene naar Sa Arriver bestemde expeditie uitgetrokken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Junij.

De verjaardag van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden is Zondag ll. alhier op de gewone wijze gevierd.

— In den nacht van Zondag op Maandag ll. zijn de Adelborsten der Marine van het tweede en derde studiejaar van hier naar den Moerdijk vertrokken en aldaar overgegaan op het stoomschip *Gedeh*, 't welk hen naar de reede van Vlissingen moet overvoeren, waar zij aan boord van het fregat *Doggersbank* den kruistogt naar de Kanarische Eilanden zullen aanvaarden.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren hare werkzaamheden hervat.

Er zijn ontvangen 6 naturalisatie-ontwerpen. — Voorts 15 missives van de Eerste Kamer, houdende kennisgeving, dat zij zich met even zoo vele van de Tweede Kamer ontvangen ontwerpen heeft vereenigd. Gelijk aantal missives van den Directeur van het Kabinet des Konings, houdende bekrachtiging Z. M. van die wetten.

Van den Minister van Buitenl. Zaken is ontvangen het afschrift eener overeenkomst met België, omtrent de regeling van het toezigt op de beplantingen der oevers van de Maas. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren: *van Walcheren*, *van 's Gravesande*, *de Limpens*, *de Lom de Berg* en *de Poorter*.

Tot rapporteurs over het ontwerp, betrekkelijk de indeeling van het Rijk in kiesdistricten voor de Prov. Staten, zijn benoemd de heeren: *Wintgens*, *Metman*, *van Eck* en *Mackay*. — De zitting is daarna geschieden.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft de herstemming, ter benoeming van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de kiesdistricten Leeuwarden, Zwolle, Amsterdam, Gouda, Dordrecht en Tilburg, bepaald op Dingsdag, den 22 dezer.

— Bij besluit van den 11den Junij 1852, n°. 74, heeft Zijne Majesteit goedgevonden de benoemingen der burgemeesters tot secretaris in de navolgende gemeenten met Zijne goedkeuring te bekrachtigen, als van: *J. van Roij*, te St. Oedenrode; *J. Smeulders*, te Bladel c. a.; *J. van Heesbeen*, te Vlijmen; *F. van Calker*, te Engelen.

Bij besluit van den 12den Junij jl., n°. 92, heeft Zijne Majesteit benoemd tot burgemeester van Haren *L. Th. Jorissen*.

— Bij Koninklijk besluit van den 23sten Mei ll. is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Baarle-Nassau c. a. de heer *J. L. van Tets*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Bleskensgraaf.

— Bij besluit van 22 Mei jl., n°. 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, het bij besluit van 5 December ll. ingesteld eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterij, toe te kennen aan: *J. H. Hecking*, 1sten luitenant-adjudant, en *W. H. de Koning*, 2den luitenant-kwartiermeester, met den personelen rang van 1sten luitenant, beiden bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch; *W. Drabbe*, kapitein-kommandant der dienstdoende schutterij te Bergen op Zoom; mr. *K. H. W. J.* baron *van Oldeneel tot Oldenzeel*, majoor-kommandant, en *P. Bierwagen*, kapitein, beiden bij de dienstdoende schutterij te Oosterhout; *H. van Dooren*, majoor-kommandant, *H. F. L. Vreede*, kapitein, *J. H. de Kruifff*, 1sten luitenant; en *F. J. van Son*, officier van gezondheid der 3de klasse, met den personelen rang van officier van gezondheid der 2ke klasse; allen bij de dienstdoende schutterij te Tilburg; *H. W. Plencker*, kapitein-kommandant bij de dienstdoende schutterij te Helmond; *F. J. S. Eerens*, kapitein-kommandant, *A. Voeten*, 1sten luitenant, en *F. X. Krüger*, officier van gezondheid der 3de klasse, allen bij de dienstdoende schutterij te Rozendaal; *J. Wee*, bataillons-tamboer bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch; *P. M. Kamerling*, adjudant-onderofficier, *A. Blans*, en *J. Reudisuly*, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te Breda; *G. Snoek*, sergeant-majoor bij de dienstdoende schutterij te Bergen op Zoom; *L. H. Rouppe van der Voort*, *J. C. Klaassen*, *G. P. Tombrink* en *J. de Bruin*, voormalige kapiteins, allen wonende te 's Bosch; *J. A. van der Burgh*, mr. *F. van Gils* en *F. A. Janssens*, voormalige kapiteins, allen wonende te Breda; *L. H. J. Arrachart*, voormalig kapitein, wonende te Steenbergen; *M. P. Smeets*, voormalig majoor-titulair, wonende te Bergen-op-Zoom; *J. N. Diepen*, voormalig majoor-kommandant, *H. B. Beckers*, *L. A. Kneytel*, voormalige kapiteins, en *Q. Beljaars*, voormalig 1sten luitenant (thans auditeur), allen wonende te Tilburg: *J. C. van der Corput*, voormalig kapitein (thans auditeur), wonende te Oosterhout; *A. Kennis* en *A. Kimmel*, voormalige tamboers, beiden wonende te Breda.

— Het *Staatsblad* n°. 93 bevat de wet van den 26sten April 1852, tot verbetering van den accijns op het zout.

— Het *Zondagsblad* behelst de volgende berigten:

«Op voorstel van den tegenwoordigen inspecteur van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt is door den Minister van Oorlog ingetrokken eene in 1848, op verzoek van den toenmaligen inspecteur-generaal van dienst, gemaakte verordening, waarbij in den regel de officieren van gezondheid van de 3de klasse waren uitgesloten van de geneeskundige behandeling der zieken."

«De zoo lang verwachte en door de daarbij belanghebbende officieren der artillerie reikhalzend te gemoet geziene reorganisatie van het wapen der artillerie is, hoezeer eenigen tijd geleden reeds aan Z. M. ingediend, nog verre van gearresteerd te zijn. Hoogstdezelve moet daartegen gewigtige bedenkingen hebben, die de goedkeuring in den weg staan, niet zoozeer van de daarbij vast te stellen combinatie der rijdende en veld-artillerie, als wel de vermeerdering van het aantal officieren, vooral kapiteins."

— Naar men verneemt heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken van zijne voorgenomen reis naar Zeeland afgezien.

— Z. M. de Koning heeft aan de door den brand te Orthen ongelukkig gewordenen eene ondersteuning doen toekomen van *f* 200.

— Uit Apeldoorn wordt gemeld dat de Russische Grootvorsten *Nikolaas* en *Michael* Maandag ll. van Arnhem met een zeer aanzienlijken stoet op het Loo zijn aangekomen. Van daar zouden de Grootvorsten zich naar Soestdijk en Amsterdam begeven, en voornemens zijn ook Zaandam met de woning van Czaar *Peter* aldaar te bezoeken.

— Bij koninlijk besluit van 23 Mei ll. is aan den minister van Staat mr. *H. J.* baron *van Doorn van Westkapelle*, gewezen secretaris van Staat en vice-precident van den raad van State, uit hoofde van den vereischten ouderdom en diensttijd, een pensioen verleend van *f* 4000 's jaars.

— Den 11 dezer is de vier-en-dertigste vergadering der Evangelisch-Luthersche synode op de gewone wijze gesloten.

— De *Academie Nationale Agricole Manufacturière et Commerciale*, te Parijs, heeft tot leden benoemd den heer *J. C. Zaalberg*, te Leiden, en den heer *J. Cazaux*, te Valkenburg.

— Uit het *Politieblad* ontleenen wij het volgende: «(Arrondiss. 's Gravenhage). Vermist een op den 28 Mei jl. uit 's Gravenhage per post verzonden brief, aan het adres de wed. *J. W. Groenpink*, te Winterswijk, inhoudende een muntbiljet, groot *f* 100, n°. 52988. Eenig narigt dienaangaande kunnende geven, wordt men verzocht daarvan mededeeling te doen aan het commissariaat van politie te 's Gravenhage."

— Men verneemt, dat aan het departement van binnenlandsche zaken een lokaal zal worden ingerigt, bestemd voor de telegrafen-dienst. Alle depêches van het gouvernement zullen van daar uitgaan of daar inkomen.

— Bij koninklijk besluit van den 9 Julij ll. is, ter bevordering van het vervaardigen en uitgeven van een Algemeen Nederlandsch Woordenboek, over het loopende jaar eene som van *f* 500 uit 's Rijks kas toegestaan.

— Met de gewone landmail zijn *Javasche Couranten* ontvangen van den 31sten Maart tot en met den 24sten April.

Den 31sten Maart is Z. Exc. de Gouverneur-Generaal, met mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg, van Batavia naar Buitenzorg vertrokken.

Bij besluit van Z. Exc. van den 16den April, is aan den vice-president van den raad van Nederlandsch Indië, Mr. *J. F. W. van Nes*, verleend één jaar verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid.

Willende doen ophouden de dagelijksche bemoeijing van den Gouverneur-

Generaal met zoodanige zaken, als vatbaar zijn om in den regel buiten die bemoeijenis te worden afgedaan, is door Z. Exc., bij besluit van den 25sten Maart, bepaald, dat voortaan aan den directeur der producten en civile magazijnen zal zijn overgelaten: *a.* de benoeming van de onder zijn departement behoorende opzieners van den waterstaat en 's lands gebouwen; van de opzieners van de houtstapelplaatsen, en van de letterzetters bij 's landsdrukkerij te Batavia, genietende eene bezoldiging van minder dan *f* 150 's maands; *b.* het aanwijzen der standplaatsen van die opzieners, met dien verstande, dat van deze benoeming en overplaatsingen maandelijks eene opgave aan den Gouverneur-Generaal zal worden ingediend, ten einde, na verworven goedkeuring, in het officiële gedeelte der *Javasche Courant* te worden opgenomen.

Bij besluit van den 30sten is bepaald, dat, te beginnen met den 1sten April 1852, bij de directie der Javasche bank te Batavia, tegen betaling in recepissen, verkrijgbaar gesteld worden wissels, getrokken door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië op den Minister van Koloniën. De wissels worden afgegeven tot zoodanige sommen, als door de nemers zal worden verlangd, mits niet minder dan *f* 1000, tegen den koers van den dag, doch in geen geval beneden 95 ten honderd, op den tweeden dag, volgende op dien, waarop de overeenkomst is gesloten, en tegen dadelijke betaling; zij zijn betaalbaar tienmaanden na de dagteekening. Op plaatsen buiten Batavia, kan voortdurend de betaling voor de wissels geschieden bij 's lands kassen, tegen afgifte van stortingsbewijzen in duplo, welke bij de directie der Javasche bank als geld worden aangenomen. Door den directeur-generaal van financien wordt, op den eersten van elke maand, aan de directie der Javasche bank opgegeven het bedrag, tot het welk het Indische bestuur, gedurende die maand, wissels zal afgeven.

[illegible] van de werving van inlandsche soldaten voor het Indische leger is [illegible] van den 9den April, o. a., vastgesteld, dat geene andere personen tot een engagement worden toegelaten dan vrijwilligers, die wegens goed gedrag bekend staan en de vereischte ligchamelijke eigenschappen bezitten; dat kunstgrepen, welke ook, om den inlander tot een engagement te brengen, verboden zijn; dat de voorwaarden, onder welke een engagement wordt aangegaan, behoorlijk aan de bevolking bekend worden gemaakt, enz.

— De tijdingen van Palembang waren gunstig. Ter hoofdplaats en in de omstreken was alles rustig.

De luitenant-kolonel *de Brauw* schrijft als volgt:

1°. Van Ngoelak aan de Moesie, onder dagteekening van 25 Maart 1852: Ik heb de eer ter kennis van Uwe Excellentie te brengen, dat ik den 15. dezer, met 4 kompagnien van het 5de bataillon, voorzien van de nobdige behoeften, van Palembang ben vertrokken op 160 praauwen van 1600 koelies voorzien.

De reis gaat, zoowel door de groote menigte praauwen, als door het hooge water, langzaam, zoodat ik gisteren eerst alhier ben aangekomen, zijnde drie dagen varens beneden Moeara Klingie. De toestand der troepen is zeer gewenscht; doch een der medegaande officieren van gezondheid, Dr. *Anhuth*, is ernstig ziek geworden.

De tijdingen van de bovenlanden van Tebing-Tingie, tot 21 Maart, kan men gunstig noemen. De marga's behoorende tot de Moessie Oeloe, welke nog niets van hunne landrenten over 1851 hadden aangezuiverd, hebben thans reeds een groot bedrag derzelve, hetzij te Tebing-Tingie, hetzij te Palembang, afgebragt en in 's lands kas gestort. De marga Wolon-Doesson, alsmede de marga Sika Belaboeang, behoorende tot de Ampat-Lawang, hebben mede hunne landrenten geheel of gedeeltelijk aangezuiverd; de andere marga's echter nog niet.

In de Ampat-Lawang [illegible] Radja [illegible] doegde [illegible] die echter niet gelukken.

De depattie van Klobak heeft 8 menschen, die op het Benkoelsche gebied door volk van Radja *Tiang Alam* waren geroofd en die met een zwak geleide door zijne doesson trokken, den roovers weder ontweldigd en ze naar Benkoelen teruggezonden.

Al deze tijdingen kan men gunstig noemen. Zij bewijzen, dat de invloed van Radja *Tiang Alam* niet groot meer is; terwijl uit de betaling der landrenten, mijns inziens, blijkt dat men niets in den zin heeft, anders had men zeker tijd zoeken te winnen.

Een deserteur van Tebing-Tingie is door de bevolking van de Ampat-Lawang teruggebragt, wat, zoover ik weet, nimmer is gebeurd.

Intusschen vertrouw ik de zaken daarom nog niet volkomen. Het is mogelijk, dat alleen het gerucht der komst van troepen deze gunstige teekenen doet verschijnen; er is nog geen waarborg voor de toekomst in gelegen.

In de andere districten is het, voor zoover de ontvangene berigten gaan, stil en rustig. De Kessen is geheel in onderwerping, in de Temendo is het stil.

[illegible] tijdingen van den majoor, kommandant der troepen te [illegible], heb ik nog niet ontvangen sedert 18 Februarij jl.

[illegible]

De goede bamboes komt voornamelijk uit de streken gelegen aan de rivieren de Klingie, Blitie en boven Moessie. Toen ik onlangs naar beneden ging, heb ik de bewoners in die streken zeer aangeraden om bamboes af te brengen. Ik heb nu met genoegen gezien, dat onderscheidene bamboesvlotten, tot een gezamelijk bedrag van 40,000 bamboezen, de rivier afkomen om te Palembang te worden verkocht, alwaar zij een prijs van *f* 14 de 100 halen.

In de marga Boelan-Tenga-Soekoe-Oeloe is de bevolking maar gedeeltelijk terug, terwijl zij zich nog gedeeltelijk in hare koeboeans (verblijfplaatsen in het bosch) ophoudt, en van daar rooftogten organiseert, welke de boven Moessie onveilig kunnen houden; zij zal, zoo zij niet goedwillig terugkomt, opgezocht en van daar verdreven moeten worden.

2°. Van Moeara-Klingie, den 30. Maart:

Den 28. zijn wij zonder ongelukken hier aangekomen en zullen ons verdeelen, aangezien den fellen stroom en de hooge rivier het bijeenhouden der geheele flotille niet meer verschooft, in drie deelen splitsen, waarvan ieder deel een dag na het andere zal vertrekken.

Heden morgen is het eerste gedeelte opgevaren; morgen vertrekt het [illegible]

De tijdingen blijven gunstig. Radja *Tiang Alam* schijnt de bevolking niet meer tot verzet te zullen krijgen, de afvoer van rijst is nog buitengewoon uit de Ampat-Lawang, zoo ook van andere waren. Dr. *Anhuth* is aan de beter hand. De gezondheidstoestand der troepen te Tebing-Tingie is vrij gunstig.

— Volgens berigten uit Banjoewangie, was de pembukkal van Sangsiet, *Si Danging* genaamd, tegen zijnen vorst, radja van Bangli, in openlijk verzet gekomen. Latere berigten echter houden in, dat *Si Danging*, juist toen men bezig was met zich tegen hem uit te rusten, zich onder voorwaarde van vergiffenis heeft onderworpen, waardoor de rust in het rijk Bangli hersteld is.

— Onder de verdere berigten, door de *Javasche Couranten* medegedeeld, merkt men nog de volgende op:

Nieuwsbladen van Singapore, met Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, te Batavia aangebragt, en loopende tot den 27. Maart, berigten het volgende: Den 8. Maart zijn te Bombay aangekomen de mails van den 24. Januarij en 9 Februarij. Het uitblijven van de eerstgenoemde is veroorzaakt door schade aan den P. en O. Comp. stoomer *Haddington*. De passagiers zijn in veiligheid; op de terugreis van gemelden stoomer naar Calcutta, ongeveer 27 Engelsche mijlen van Suez, is de kruk der machine gebroken, waarna de *Haddington* door de *Ajdaha* naar Suez is teruggesleept, om aldaar te blijven tot dat er eene nieuwe kruk van Calcutta of Engeland zal gezonden zijn.

Zr. Ms. stoomschepen *Phoenix* en *Suriname* hebben eenen kruistogt ter opsporing van zeeroovers bewerkstelligd op de zuid- en westkust van Borneo.

Volgens berigt van het marine-departement, heeft Zr. Ms., in de wateren van Celebes gestationneerd, stoomschip *Samarang*, vergezeld van twee kruisbooten, in de maand Maart ll., mede een kruistogt bewerkstelligd ter opsporing van de zeeroovers in de omstreken van Saleyer en Tanna-Djampea.

De togt was een gevolg van het te Makasser ontvangen berigt, dat twee aldaar te huis behoorende praauwen, met eenige rooversvaartuigen in die streken waren slaags geweest, bij welke gelegenheid de djoeragan van de eene en twee opvarenden van de andere praauw gesneuveld waren.

De *Samarang* heeft de kusten van Saleyer en Tanne-Djampea in verschillende rigtingen bekruist, de zoogenaamde rooversbaai rondgestoomd, verschillende andere baaijen en kreken verkend en onderzocht, doch nergens eenig spoor van roovers aangetroffen, en ook geene ontmoetingen met hen gehad.

Na een afwezen van vijf dagen, is gemeld stoomschip op den 22. Maart ter reede van Makasser teruggekeerd.

Op den 22. Maart, des avonds ten half tien ure, zijn in de rigting van het oosten naar het westen, drie elkander snel opvolgende vrij hevige schokken eener aardbeving te Tjiamies, in de residentie Cheribon, gevoeld, welke echter geene ongelukken noch schade hebben veroorzaakt.

— Ten gevolge van den hoogen waterstand van de Solo-rivier hebben in het begin der maand Maart weder eenige dijkbreuken in de afdeeling Grissee plaats gehad.

Op den 26 Maart heeft in den buskruidmolen te Bodjong (Samarang) eene ontploffing der sas op de loopers plaats gevonden, waardoor eenige schade aan het gebouw is veroorzaakt, en twee Europesche kononiers zijn verwond.

Onder de inlandsche bevolking in de residentie Batavia, hebben zich wederom eenige gevallen van *cholera* voorgedaan, waaraan tot den 27 Maart, [illegible] lijders zijn bezweken.

Het getal *cholera*-lijders in de afdeeling Banjoewangie bedroeg, van 5 tot 25 Maart ll. 72, waarvan 14 zijn overleden.

— Onder de door den Gouverneur-Generaal gedane benoemingen merkt men de volgende op: tot resident van Pakalongan, *G. J. P. van de Poel*, thans inspecteur der cultures in de [illegible] afdeeling; tot resident van Ternate, *W. P. H. Kocken*, thans ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk benoemd resident van Tapanolie; tot secretaris der residentie Pekalongan, *J. Vyselaar*, thans hoofdcommies bij de directie der middelen en domeinen; tot adsistent-resident te Tebing-Tingie (Palembangsche bovenlanden), *J. F. R. S. van den Bossche*, thans controleur eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur; tot opperhoofd der factory voor den Nederlandschen handel op Japan, Mr. *J. H. Donker Curtius*, thans raadsheer in het hoog geregtshof van Nederlandsch Indië.

De natuurkundige vereeniging in Nederlandsch Indië heeft tot corresponderende leden benoemd de heeren *C. L. Blume*, hoogleeraar te Leiden; *S. G. van Breda*, hoogleeraar, secretaris van de Hollandsche maatschappij van wetenschappen te Haarlem; *J. van der Hoeven*, hoogleeraar te Leiden; *R. Lobatto*, hoogleeraar te Delft; *F. A. G. Miquel*, hoogleeraar te Amsterdam; *C. J. Mulder*, *R. van Rees*, hoogleeraars te Utrecht; *G. Simons*, directeur der Koninklijke akademie te Delft; *C. J. Temminck*, directeur van 's Rijks museum van natuurlijke geschiedenis te Leiden; *W. Vrolik*, hoogleeraar te Amsterdam.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 Junij.

TARWE prijshoudend met weinig handel; verkocht: 131 ℔ bonte Poolsche *f* 288; 129 ℔ O. Wismar *f* 260, [illegible] *f* 270.

ROGGE verkeerde in eene veel vastere stemming; van de 350 lasten in publ. veiling aangeslagen werden circa 250 lasten teruggenomen, en vervolgens verkocht circa 55 lasten Amerik. 120, 121 ℔ *f* 166; 122 ℔ *f* 169; 121 ℔ *f* 171; en circa 43 lasten Pruissische 121, 122 ℔ *f* 171, 172, 174; daarna bestond uit de hand ook goede kooplust en werd verkocht: 121 ℔ Donau *f* 168; 126 ℔ Pomm. *f* 190; 122 ℔ Engelsche *f* 180; 123 ℔ Pruissische *f* 180; 115 ℔ Gedroogde *f* 144; 118 ℔ dito *f* 158; 121 ℔ Pruiss. *f* 175.

GERST in een doen: 105 ℔ Vries. Winter *f* 144.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 122 ℔ Nijkerk. *f* 192; 119, 121 ℔ Vriesche *f* 178, 182.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 54½ P. vl.; in Septemb. eerstk. 56 P. vl.; in Oct. eerstk. 56½ P. vl.; in April eerstk. 58 P. vl.

RAAPOLIE, op 6/w. *f* 32½; Vlieg. *f* 31½; 1 Sept. eerstk. *f* 31¾; 1 Oct. eerstk. *f* 32½; 1 Nov. eerstk. *f* 32¼; 1 Dec. eerstk. *f* 32¾; 1 Mei eerstk. *f* 34.

LIJNOLIE, op 6/w. *f* 31⅞; Vlieg. *f* 30½.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 57 à 61. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8 à 10½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 15. JUNIJ 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van f 0,00 tot	f 9,15.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00 »	» 0,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 6,10 »	» 6,20.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00 »	» 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00 »	» 6,25.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,26½
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,28.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	f 0,00 tot	f 2,30
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Boof Hout		» 1,90.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 2,80
De 100 Mutsaard		» 2,9).

TWEE HONDERD ZEVENTIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e. Trekking. No. 3043, f 25,000; No. 14734, f 8000; No. 19483, f 1250; Nos. 10362, 12068, ieder f 1000.

2e —— No. 12917, f 2500; No. 14555, f 1250; Nos. 16002, 14680, 13855, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{15}{16}$, $\frac{15}{16}$; 3 pCt. 75, $\frac{3}{16}$, 75; 4 pCt. $95\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$; O. Ind. Leen. 4 pCt. $94\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{1}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. $116\frac{1}{2}$; Haarlemmermeer $105\frac{3}{4}$; Aand. Rijnspoorw. $104\frac{1}{2}$; Oblig. Holl. Spoorw. 101; Maats. v. Weld. 4 pCt. $87\frac{1}{4}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $50\frac{3}{16}$; Spanje, Onbep. St. $21\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; 3 pCt. 48, $\frac{1}{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Coup. Bewijzen $2\frac{7}{8}$; Passive en Fr. Uitgest. $5\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $40\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{3}{16}$; 4 pCt. $37\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Rusland 5 pCt. 108, $\frac{1}{8}$; dito 1828—29 $106\frac{1}{2}$; Certif. 1831—33 $96\frac{1}{4}$; 4 pCt. bij *Stiegl.* $91\frac{1}{8}$; Polen Certif. 4 pCt. 83; Aand. met Loten $158\frac{1}{2}$; Oostenrijk Metalk 5 pCt. 77, $\frac{5}{8}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{1}{8}$, $\frac{7}{8}$; Nieuwe 5 pCt. $88\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.